

بسمه تعالی
صور تجلسه
نشست مشترک کمیته اکتشاف و هماتیت خانه معدن ایران

<p>ساعت شروع: ۱۴ ساعت خاتمه: ۱۶ تاریخ جلسه: ۱۴۰۰/۰۶/۰۶</p>	<p>محل تشکیل جلسه: آنلاین از طریق اسکایپ موضوع جلسه: *عوارض صادرات پیشنهادی در وقت اضافه مسئولیت دولت دوازدهم و چالش های آن *ادامه بررسی در خصوص چشم انداز اکتشافات معدنی در ایران (چالش ها، روشهای رفع موانع، پیشنهادها، اکتشافی برای سرمایه گذاران)</p>
<p>حاضرین جلسه</p>	
<p>کوروش شعبانی (رئیس کمیته اکتشاف و هماتیت خانه معدن ایران)، محمدرضا بهرامن (رئیس خانه معدن ایران)، جمال کسبانی (خانه معدن آذربایجان غربی)، نعمت اله حقیقی (اکتشاف معدنی پایا)، ابوالفضل صالح آبادی، سیاوش هنری (خانه معدن بوشهر)، هومن عربشاهی، مهدی صفری، آرمین سلسانی (خانه معدن زنجان) حجت زینلی (مس کاوان عباس آباد)، سعید سکرزاده (انجمن سنگ آهن ایران)، هانی کریمی، سهراب حسینی، علی خادم آستانه (سازمان جنگلها، مراتع و آبخیزداری)، نوید امیری، علیرضا رحیم، مریم صالحی (کمیته دانشجویی) و ۶ نفر با اکانت مهمان</p>	
<p>شرح جلسه</p>	
<p>آنچه در نشست مشترک کمیته اکتشاف و هماتیت خانه معدن ایران گذشت:</p> <p>دکتر شعبانی: ضمن سلام و خیرمقدم خدمت حاضرین، هدف جلسه تشکیل شده مبتنی بر چشم انداز اکتشاف و همچنین بررسی مسائل مرتبط کمیته هماتیت می باشد. خواسته ها و ارائه پیشنهادات از وزیر منتخب (جناب آقای فاطمی امین) و انتخاب معاونان معدنی که در حال حاضر بسیار مهم می باشد؛ و باید به سمع وزیر برسد اگر فردی غیرمرتبط با فعالیت معدنی انتخاب شود شایسته نیست و مطالبات و خواسته های فعالین معدنی در خصوص اکتشاف و چشم انداز آن در کشور باید به وزیر آینده آقای فاطمی امین ارائه شود و این باید بصورت یک تصمیم گیری کلان اعلام شود.</p> <p>وقتی گفته می شود می خواهیم معدن را جایگزین نفت کنیم باید برنامه منسجم کوتاه مدت، میان مدت و بلندمدت وجود داشته باشد. فعالین معدنی خواستار اجرایی شدن برنامه و استراتژی نقشه راه معدنی شده اند که در سال ۱۳۹۷-۱۴۰۰ تدوین شده است. نقشه راه معدن و صنایع معدنی نوشته شده الان در سال اخر خود در حدود ۱۰ درصد عملی شده است. ۹۰ نفر از فعالین و مطلعین معدنی به همراه دکتر اسماعیلی در تهیه نقشه راه معدنی شرکت داشتند. که در طی این ۴ سال نیاز به اطلاع رسانی</p>	

بسمه تعالی
صور تجلسه
نشست مشترک کمیته اکتشاف و هماتیت خانه معدن ایران

و گزارش‌دهی بوده است تا مشخص گردد چه کسانی مسئول این نقشه را هستند که بعد از گذشت ۴ سال اهداف آن تحقق پیدا نکرده است. اهداف نقشه‌ی راه بیش از ۱۰ تا ۱۵ درصد پیشرفتی نداشته است.

در حال حاضر آیا باید اهداف همان نقشه راه ادامه پیدا کند یا نقشه جدیدی جایگزین شود؟ جایگزینی معدن به جای نفت باید همراه با برنامه ۱۰ الی ۲۰ ساله باشد و سرمایه‌گذاری سالانه یک میلیارد تا ۲ میلیارد انجام شود. در همین راستا آیا در افق ۱۴۰۴ که برنامه‌ای ۲۰ ساله بوده است به اهداف خود رسیده است؟

در جایگزینی معدن به جای نفت برنامه‌ای برای اکتشافات که خوراک صنایع معدنی کشور و خودکفایی است طبق برنامه‌ای منسجم و دقیق و با قابلیت اجرایی شکل گرفته است؟ آقای فاطمی امین در نطق دفاع از خود بیان کردند در موضوع اکتشاف عقب هستیم. بنابراین باید با در نظر گرفتن چشم‌انداز اکتشاف و راه‌های رفع موانع و چالش‌ها به گفتگو پردازیم

دکتر حقیقی: ضمن عرض سلام و تأیید صحبت‌های دکتر شعبانی و قابل تامل بودن آن. تشکیل جلسات فوری برای ادامه طرح نقشه راه معدن و ارائه آن در دولت جدید نیاز به یک برنامه حداقل پنج ساله یا چهار ساله می‌باشد که دولت تکلیف خود را در قبال آن را بداند و قابلیت اجرایی داشته باشد.

این سند باید مبتنی بر واقعیت و شرایط موجود باشد و از ایده‌آل‌گرایی در آن پرهیز شود تا اهداف آن در کوتاه مدت تحقق پیدا کند. می‌توان با تشکیل جلساتی در خصوص برنامه و موضوع نقشه راه و استراتژی معدن و شکل‌گیری برنامه منسجم در ارتباط با برش‌های عناصری نظیر آهن و مس و همچنین برش‌های خدماتی مثلاً بحث ورود ماشین‌آلات معدنی برای نوسازی ناوگان معادن که هر چند وقت یکبار بخشنامه‌ای صادر شده که برای ترخیص آنها به وزارت‌خانه می‌رود قالبی تنظیم شود. این برنامه چهار الی پنج ساله را می‌توان به همراه مدیران دولتی تدوین شود.

دکتر شعبانی: از سال ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۰ که نقشه راه معدنی و صنایع معدنی مطرح شده است جسم بی‌جان معدن هر روز با یک مشکل و آفت جدید روبرو می‌شود. در این راستا باید با برنامه‌های منسجم که قابلیت اجرا داشته باشد توسط سازمان زمین شناسی، ایمیدرو و سازمان نظام مهندسی و حتی بخش خصوصی عنوان شود و نظرات و پیشنهادات و میزان پیشرفت در مدت ۴۰ روز ارائه دهند و اصلاحیه‌های پیشنهادی نقشه راه تعیین گردد.

مهندس کسبانی: جایگاه واقعی معدن در کشور مشخص نیست و هر برنامه‌ای و استراتژی تدوین شود با وجود این در عمل موفق نمی‌شود. در تدوین نقشه راه چه در قسمت اکتشاف و چه در قسمت استخراج باید طبق یک برنامه کاملاً عملی صورت گیرد. مسئولین تصمیم‌گیر در نظام اقتصادی باید به اهمیت معدن اعتماد راسخ داشته باشند و حتی در عمل به استراتژی کشورهای مجاور که نقشه راه معدن دارند باید نیز توجه کنند. در تصویب قوانین معدنی باید قوانین مناسب با سایر دستگاه‌های ذیربط تدوین شود و تمامی ارگان‌هایی که در عمل درگیر هستند همچون منابع طبیعی و... قوانین مغایر با نظام نامه آنها شکل نگیرد. هنوز بخش معدن در دستگاه‌های نظام اقتصادی جایگاهی ندارد و در مواقع اضطرار به آن پرداخته می‌شود. صنایعی همچون فولاد یا سیمان که با توجه به تنش‌های در حال حاضر توانستند توجه را به خود جلب کنند و اثر آن بر بخش‌های دیگر

بسمه تعالی
صور تجلسه
نشست مشترک کمیته اکتشاف و هماتیت خانه معدن ایران

کاملاً مشخص شده است. در بحث اکتشافات در زمان اجرا باید با منابع طبیعی و محیط زیست هماهنگ باشیم و قوانین مصوب همگام و هماهنگ با یکدیگر تدوین شوند.

دکتر شعبانی: هر کدام از دستگاه‌ها استراتژی خاصی برای خود دارند و باید موازی کاری نداشته باشند و در تعارض منافع یکدیگر عمل نکنند. هر چند این موضوع سخت است ولی بررسی کردن آن خارج از لطف نمی‌باشد.

مهندس بهرامن: با عوض شدن دولت تغییراتی در سیستم وزارت خانه انجام می‌شود و با انجام این تغییرات یک توقف در برنامه‌هایی همچون اکتشاف و برنامه‌های توسعه‌ای آن شکل می‌گیرد، ولی با این وجود امیدواریم انتخابات از درون سیستم انجام شود تا این توقف به حداقل برسد.

نقش تشکل‌ها در این زمان باید به گونه‌ای باشد که اطلاعات درست را به موقع برای چینش مدیریت اعلام کند. در این خصوص آقای مهندس کسبانی بسیار عالی عمل کرده است و خانه معدن هم پیگیری این کار را برعهده گرفته است. امروز چندین نشست با وزارت صمت در خصوص هماتیت انجام شده و فعالین معدنی که در زمینه هماتیت فعالیت دارند دچار مشکلاتی همچون صادرات هماتیت ۲۸ درصد شده‌اند.

ضوابط موجود در وزارت خانه مانع صادرات هماتیت شده است. از طرف خانه معدن از وزارت صمت درخواست شده تا بخشنامه‌هایی که فعلاً فعال هستند لغو شوند و مشکلات فعلی صادرات هماتیت به حداقل برسد. موضوع دیگر در بحث شورای سیاست‌گذاری استان سیستان و بلوچستان در بخش صنعت و معدن باید به اطلاع شما برسانم که این موضوع در شبکه رسمی هم رسانه‌ای شد طی یک سال در حال پیگیری بود.

در چارچوب این شورا بخش معدن یکی از اهداف این شورای سیاست‌گذاری استان می‌باشد. بخش‌های دیگری مثل گردشگری آب و دام هم از دیگر فعالیت‌های این شورای سیاست‌گذاری می‌باشد. تا بتوان با این اهداف منطقه را فعال کرد. مهمترین بخش در منطقه مرزی در بخش معدن می‌باشد که به خاطر روابط مرزی اکثر درخواست‌ها رد می‌شود.

برنامه‌ریزی برای سرمایه‌گذاری داخلی انجام شده و در بحث امنیتی، بخش امنیتی عهده‌دار آن شده است و خانه معدن به عنوان مسئول سیاست‌گذاری در بخش معدن در آنجا حضور دارند تا اقتصاد مرزی شکل گیرد. ساختار زمین‌شناسی توسط سازمان زمین‌شناسی و ایدرو به صورت محدود کار شده است و هنوز کامل نشده است. کمیته اکتشاف می‌تواند در این زمینه فعال باشد و راهکار برای فعال کردن آن منطقه را ارائه دهد و در شناسایی منطقه کمک کند و از تجربیات کمیته اکتشاف خانه معدن قطعاً استفاده خواهد شد.

مهندس کسبانی: ضمن تشکر از خانه معدن و فعالیت‌ها و تلاش‌های مهندس بهرامن در طی چندین سال برای پر اهمیت نشان دادن بخش معدن و جایگاه تشکل‌های معدنی در تصمیم‌گیری‌های کلان و همچنین انتخاب افراد تشکر کرد. با توجه به اینکه شورای سیاست‌گذاری استان سیستان و بلوچستان یک ایده و برنامه مناسب می‌باشد در آینده نزدیک حتماً به استانداری استان آذربایجان غربی پیشنهاد تشکیل این شورا را خواهم داد.

بسمه تعالی
صور تجلسه
نشست مشترک کمیته اکتشاف و هماتیت خانه معدن ایران

با ارائه پیشنهادات و همفکری می‌توان حتی کار در معادن کوچک را حافظ منافع دولت دانست که با اشتغال زایی و بالابردن ارزش افزوده همراه است و در کمک به دولت گام بر می‌دارد. سه مصوبه‌ای که در شورای عالی معادن استان آذربایجان غربی شکل گرفت، تصمیم بر این شد که طبق مصوبه اول هیچ پرونده را رستری نشود و هیچ دستگاه دولتی حق ندارد هیچ معدنی را غیر فعال کند و همچنین در مصوبه دوم ماده ۲۴ قانون معادن دقیقاً باید اجرا شود و در صورت عدم اجرا مسئولیت با خود شخص می‌باشد. در مصوبه سوم مقرر شد که شورای حل اختلاف برای بخش معدن و صنایع معدنی شکل گیرد. در استان آذربایجان غربی به دلیل شرایط مرزی بودن مشکلات عدیده‌ای برای فعالین معدنی اتفاق می‌افتد که می‌توان با این شورای سیاست‌گذاری مشکلات اقتصادی و به تبع آن مشکلات امنیتی حل شود و اقتصاد مرزی رونق پیدا کند.

دکتر شعبانی: شورای سیاست‌گذاری استان سیستان و بلوچستان طرح بسیار خوبی اجرایی می‌باشد و شروع آن می‌تواند نقطه عطفی باشد برای سایر استان‌های مرزی. دوستان همکاران در جلسات فوق‌العاده نقطه نظرات خود را در خصوص اکتشاف در این مناطق و برنامه‌های خود را عنوان کنند.

دکتر حقیقی: ضمن تشکر از گزارش مهندس بهرامن و نقش موثر بخش خصوصی و خانه معدن در نظم و نسق دادن به امور معدنی، نقش مهندس بهرامن و همکاران ایشان و تک‌تک اعضای خانه معدن در روشن‌گری بخش معدن حائز اهمیت فراوان است. در شورای سیاست‌گذاری که یک طرح بالادستی برای توسعه کریدور قسمت شرق و غرب کشور طراحی شده است برای استان‌های مرزی همچون سیستان و بلوچستان، خراسان رضوی و خراسان جنوبی کردستان، آذربایجان شرقی و آذربایجان غربی می‌توان تعمیم پیدا کند. مثل آنچه که در استان سیستان و بلوچستان اتفاق افتاد و مدیران و هم مجلس ورود پیدا کرده و تلاش آنها قابل تقدیر و تشکر است. بحث مدیریت در کشور مبتنی بر فرد محوری تا برنامه محوری. در دهه‌های گذشته بیشتر افرادی که بر مسند قدرت نشسته اند افرادی غیر معدنی بوده اند. با توجه به اینکه مهندس بهرامند نفوذ کلام دارند می‌توانند در ارتقای مدیریت اثرگذار باشند، تا مطالبه گری ایشان و فعالین معدنی، یک فرد با دانش و تجربه کافی در این بخش ورود پیدا کند. در سال‌های گذشته کسانی که در بخش معدنی تخصص و عملکرد خاصی نداشتند و افراد دانشگاهی بدون تجربه ضربه‌های جبران ناپذیری به معدن وارد کردند. سعی شود افرادی با تجربه و دانش کافی در بخش معدن تثبیت شوند که با زبان مشترک بین وزارت صمت، سازمان زمین‌شناسی و ایمنی بخش اکتشاف را از دوگانگی در بیاوریم. ما باید بدانیم در برنامه نقشه راه در کجا هستیم. نقشه راه معدنی با ارائه برنامه می‌تواند راهگشایی فعالیت‌های معدنی باشد.

دکتر شعبانی: نقشه راه با ۹۵ نفر کارشناس حقیقی و حقوقی و صرف ساعت‌ها زمان و هزینه بسیار امسال به آخرین مرحله خود رسیده است. باید یک شورای سیاست‌گذاری برای ارزیابی و اصلاح نقشه راه ۱۳۹۷-۱۴۰۰ تشکیل شود و اصلاحیه آن برای ۴ سال آینده صورت بگیرد زیرا در بهترین حالت ۱۰ الی ۱۵ درصد اهداف نقشه راه رسیده‌ایم که از عوامل بازدارنده آن می‌توان به تحریم‌ها نیز اشاره کرد که تاثیر زیادی روی آن داشته است. با این حال در خانه معدن این شورای سیاست‌گذاری باید شکل بگیرد و پیشنهادات کمیته اکتشاف برای اصلاحیه آن ارائه گردد تا فعالیت نقشه راه به دلیل صرف هزینه و زمان که

بسمه تعالی
صور تجلسه
نشست مشترک کمیته اکتشاف و هماتیت خانه معدن ایران

در طی سال‌های گذشته ادامه پیدا کند.

مهندس بهرامن: کارهای انجام شده توسط ما طبق تجارب صورت گرفته است و به صورت وظیفه در مسئولیت اجتماعی مشخص می‌شود. مصاحبه و گفتگویی ۲۵ دقیقه‌ای از سمت من در اکو انجام شد که در کمیسیون صنایع و معادن ارائه شده است و موضوع بحث آن بحث‌های مرتبط با معدن بود و اینکه ما در بخش معدن در کجا قرار گرفته‌ایم؟ که در آن اشاره نیز به بحث مدیریتی شده و عنوان شد که اگر مدیر توسعه نداشته باشیم هیچ اتفاقی در بخش معدن نمی‌افتد و باید تفکر توسعه‌ای و دانش معدنی داشتن چقدر می‌تواند در موفقیت بخش معدن موثر باشد. نقشه راه ایده‌آل‌ترین کاری بود که برای معدن انجام شد ولی با این وجود آیا از عملکرد آن راضی هستیم و جواب من نه بود. باید در نقشه راه و کارنامه که به آن می‌دهیم بدانیم چه نمره‌ای کسب کرده‌ایم. در این خصوص از تشکل‌ها به عنوان کلینیک‌های تخصصی باید مشورت بگیریم که بهترین مشاوره رایگان را در اختیار جامعه معدنی قرار می‌دهند.

شورای سیاست‌گذاری استان‌ها که بیشتر از یک سال از فعالیتش می‌گذرد و شروع آن از قرارگاه شهید شوشتری که طرح آن از چابهار تا خواف به وسعت ۱۱۰۰ کیلومتر برنامه شده است و باید همین حرکت در غرب کشور نیز انجام شود و به این ترتیب جذب سرمایه‌گذاری صورت بگیرد. مسائل امنیتی و سیستم‌های بازدارنده و بروکرسی‌های اداری که باعث کندی جذب سرمایه می‌شود باید حذف شود و یکی از اهداف شورای سیاست‌گذاری این است که این فضاها را پر کند. با توجه به اینکه در تمامی استان معدن به صورت یک زنجیره وجود دارد انتظار بالایی از تشکیل محیط کسب و کار در این فضا وجود دارد قبلاً باید این فضا را امن کنیم که یکی از راه‌های امنیت، وضع قوانین است قوانین و بخشنامه مضر باید اعلام شود. در غرب کشور نیز این شورا و فضای کسب و کار حاصل از آن باید شکل بگیرد سایر دوستان در غرب کشور باید استارت این محیط کسب و کار را بزنند. کشور ما نیاز به اشتغال دارد، نیاز به حرکت نو دارد اشتغال هم بدون تولید اتفاق نمی‌افتد و این میسر نمی‌شود به جز با حذف بروکرسی‌های اداری، حذف قوانین مضر، تعیین راهکارهای مناسب و با کارآمدی مدیران

دکتر شعبانی: در ادامه و در بحث کمیته هماتیت مسایل مختلفی وجود دارد که جای بحث و ارائه راهکار در آن احساس می‌شود. عوارض صادرات در انتهای دولت قبل به یکباره افزایش پیدا کرده و وضع عوارض برای آن کاملاً نادرست و ناعادلانه صورت گرفته است. زیرا در داخل کشور به اندازه تولید آن مصرفی وجود ندارد وضع عوارض صادرات به دلیل منع صادرات مگنتیت به جای هماتیت شکل گرفته است. هر چند که میزان مصرف هماتیت در کشور بسیار ناچیز بوده و در صنایع فولاد و سیمان مصرف ناچیزی وجود دارد.

مهندس بهرامن: بحث عوارض صادرات هماتیت قطعاً برنامه‌های وجود دارد و راهکارهای این جلسه به صورت مصوبه کمیته هماتیت و با ضرب الاجل به شخص مهندس فاطمی امین و مجموعه آن ارجاع داده خواهد شد.

دکتر شعبانی: ضمن تشکر از مهندس بهرامن، از دوستان و آقای مهندس عسگرزاده دعوت می‌شود تا در بحث قوانین صادرات هماتیت صحبتی انجام دهند. تعدادی معادن فعال در بخش هماتیت وجود دارد که با وضع قوانین صادرات احتمال تعطیلی آنها

بسمه تعالی
صور تجلسه
نشست مشترک کمیته اکتشاف و هماتیت خانه معدن ایران

وجود دارد. در صادرات هماتیت ۷۰ درصد عوارض صادرات مشخص شده که کاملاً ناعادلانه صورت گرفته است. وضع قوانین صادرات در روزهای آخر وزارت آقای رزم‌حسینی اعمال شده است. معمولاً طرح‌های تشویقی برای تولید کنندگان مواد معدنی وجود ندارد و حتی عوارض سنگین صادراتی برای آنها اعمال می‌شود.

مهندس کسبانی: طبق صحبت مقدماتی با نمایندگان مجلس در بحث خام‌فروشی اصطلاحاتی باب شده که به صورت حربه از آن استفاده می‌کنند. اول باید تعریف دقیقی از خام‌فروشی داشته باشیم تا مشکلات مربوط به آن را حل و فصل کنیم. در سنگ‌های تزئینی نیز با وضع عوارض صادرات بالا، منجر به از دست دادن بازارهای خارجی شده‌ایم که کشورهای دیگر جایگزین ایران شده‌اند و آثار سوء وضع عوارض صادرات کاملاً در این زمینه مشخص شده است. سیاست‌های وضع قوانین صادرات اکثراً برای تنظیم بازار در جهان تنظیم می‌شود ولی باید آثار سوء آن در نظر گرفته شود. آیا بازارهای آن از بین خواهد رفت؟ چنین تصمیم‌گیری‌هایی در وزارتخانه توسط مسئولین تصمیم‌گیرنده صورت می‌گیرد که تجربه و دانش کافی در این زمینه ندارند و یا تحت تاثیر بعضی از مسائل سیاسی تصمیم‌گیری می‌کنند. یکی از مشکلات قراردادهای خارجی عدم اطمینان به تولیدات داخلی است که آیا می‌توانند با وجود عوارض صادرات، سنگ در اختیار کشور مقابل قرار دهند؟ در بحث سنگ‌های تزئینی و هماتیت اکثر بازارهای خارجی را از دست داده‌ایم همچنین اطمینان خریدار را. پس عوارض بعدی و سوء بخشنامه‌های فعلی وضع قوانین صادرات در آینده مشخص می‌شود.

دکتر شعبانی: مهندس بهرامن و اعضای خانه معدن و رؤسای کمیته‌های خانه معدن باید نشستی برای برنامه‌ریزی با حضور مهندس فاطمی امین داشته باشند تا پیشنهادات مستقیماً به ایشان اعلام شود

دکتر شعبانی: طبق گفته‌های وزیر آقای فاطمی امین برای کسب رای اعتماد متأسفانه اسم سنگ‌آهن را بوضوح آورده و با وضع عوارض معکوس روی کنسانتره سنگ آهن حداکثر عوارض را بر سنگ‌آهن و کمترین عوارض را برای صادرات ماشین لباسشویی بیان کرد. این بیانات مغایر با سیاست‌های تولید و تولیدکننده است. هر دو تولید کننده هستند و باید عوارض یکسانی داشته باشند و باید به دنبال راهکارهای تسهیل صادرات باشند. وضع عوارض صادرات و تصمیم وقت اضافه‌ای که تبدیل به یادداشت شد هر دو جزء موانع صادرات می‌توانند باشند.

آقای هنری: دو موضوع را مطرح کردند: مورد اول عوارض خام‌فروشی با توجه به نزدیکی بوشهر به کشورهای حاشیه خلیج فارس که خواهان مواد معدنی طبقه یک به واسطه قیمت ارزان آن هستند ولی با وضع عوارض صادرات میزان صادرات بسیار کمتر شده و واحدهای زیادی تعطیل شده‌اند و ما از کارآفرین برتر بودن در بوشهر به مرز ورشکستگی و معدن غیرفعال رسیده‌ایم. مورد دوم حقوق دولتی که میزان حقوق دولتی بر اساس فروش ماده معدنی قیمت‌گذاری می‌شود ولی باید حقوق دولتی بر اساس سنگ برجا قیمت‌گذاری شود.

متن پیشنهادی ایشان در رابطه با اصلاح ماده قانون معادن به شرح زیر است:

ماده (۱۴) قانون به شرح زیر اصلاح می‌گردد:

بسمه تعالی
صور تجلسه
نشست مشترک کمیته اکتشاف و هماتیت خانه معدن ایران

ماده ۱۴- دارنده پروانه بهره برداری باید ارزش ذاتی ماده معدنی در دل کوه را به عنوان حقوق مالکانه دولت، بر اساس میزان استخراج واقعی به نرخ روز به وزارت صنعت، معدن و تجارت (دولت) بپردازد. ضوابط تعیین زمان و میزان ارزش ذاتی ماده معدنی با توجه به عوامل مؤثری همچون محل و موقعیت معدن، شرایط و موقعیت منطقه، وضعیت ذخیره معدنی، روش استخراج، تعهدات و سود ترجیحی بهره‌بردار در آیین نامه اجرائی این قانون مشخص می‌شود. درآمدهای حاصل از اجرای این ماده به حساب خزانه داری کل کشور منظور می‌گردد.

تبصره ۱- مبنای قیمت پایه ماده معدنی به منظور تعیین حقوق دولتی در ماده معادنی که از طریق مزایده موضوع ماده (۱۰) این قانون واگذار می‌شود، در آیین نامه اجرائی تعیین می‌شود.

تبصره ۲- به منظور تشویق دارندگان پروانه بهره برداری معادن به فراوری و ایجاد ارزش افزوده، دارندگان پروانه بهره برداری که با سرمایه خود و یا جذب سرمایه‌گذار در محدوده معدنی و یا مجاورت آن، اقدام به عملیات کانه‌آرایی یا فرآوری ماده معدنی می‌نمایند، به تشخیص سازمان‌های صنعت، معدن و تجارت استان‌ها ۵۰ درصد از پرداخت حقوق مالکانه دولت معاف خواهند بود.

تبصره ۳- حقوق دولتی برای دارندگان اجازه برداشت، میانگین حقوق دولتی معادن مجاور محل برداشت است.

بررسی‌های آزمایشگاهی و کاربردی تا میزان یک تن از پرداخت حقوق یاد شده معاف است.

تبصره ۴- دولت مکلف است درآمد حاصل از اجرای این ماده را همه ساله در بودجه سالانه منظور نماید تا حداقل شصت و پنج درصد (۶۵٪) آن در چهارچوب قوانین و مقررات مالی کشور و در راستای اجرای بهینه تکالیف و مأموریت‌های توسعه بخش معدن و صنایع معدنی کشور توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت هزینه گردد.

تبصره ۵- بهره برداران معادنی که در جهت بهره‌برداری بهینه و صیانت از ذخایر معدنی، ارتقاء بهره‌وری و تحقیق و توسعه و اکتشاف و حفظ محیط‌زیست در معدن مربوط اقدام نمایند، با تأیید شورای عالی معادن از پرداخت حداکثر تا بیست درصد (۲۰٪) حقوق دولتی معاف می‌باشند.

تبصره ۶- دولت مکلف است پانزده درصد (۱۵٪) از حقوق دولتی وصولی را به اعتبارات همان استان اضافه نماید، به طوری که تمام اعتبار یاد شده جهت ایجاد زیرساخت و رفاه و توسعه شهرستان با اولویت بخشی که معدن در آن واقع شده، اختصاص یابد.

تبصره ۷- میزان استخراج مندرج در پروانه بنا به درخواست بهره‌بردار و تأیید وزارت صنعت، معدن و تجارت قابل افزایش یا کاهش است.

توضیح در مورد این تبصره پیشنهادی تبصره ۲ کنونی عملاً یکی از موانع ایجاد ارزش افزوده بوده و با سیاست‌های دولت مبنی بر فرآوری ماده معدنی و ایجاد ارزش افزوده، ایجاد اشتغال، جلوگیری از خام‌فروشی و ... در تناقض آشکار است.

با اصلاح تبصره ۲ مطابق متن پیشنهادی اینجانب، نه تنها از درآمد دولت کاسته نخواهد شد، بلکه با افزایش فرآوری و افزایش

بسمه تعالی
صور تجلسه
نشست مشترک کمیته اکتشاف و هماتیت خانه معدن ایران

سود قابل ملاحظه در بخش فرآوری چند درآمد کلان به درآمدهای دولت افزوده خواهد شد.

الف: درآمد ناشی از ۹ درصد ارزش افزوده از فروش محصولات فرآوری شده

ب: درآمد ناشی از مالیات مستقیم محصولات فرآوری شده (۲۵ درصد سود محصولات فرآوری شده)

ج: درآمد ناشی از مالیات حقوق کارکنان استخدام شده در بخش فرآوری

د: درآمد ناشی از مالیات کالاها و خدمات خریداری شده برای تولید محصولات فرآوری شده در زنجیره تامین کالا که خود

شامل مالیات بر ارزش افزوده کالاها و خدمات و مالیات مستقیم سایر عوامل مرتبط با زنجیره ارزش خواهد بود.

سایر دستاوردهای اصلاح تبصره ۲ این ماده قانونی برای دولت به شرح زیر خواهد بود.

۱- جلوگیری از خام فروشی

۲- جلوگیری از خروج ارز برای واردات محصولات فرآوری شده

۳- ایجاد اشتغال و مزایای بیشمار ناشی از آن در بخش‌های مختلف اجتماعی و اقتصادی، فرهنگی و امنیتی

۴- صادرات محصولات فرآوری شده و ارزآوری

۵- کمک به توسعه اقتصادی و اجتماعی کشور به عنوان پیشران توسعه

دکتر صالح آبادی: با عرض سلام خدمت عزیزان حاضر در جلسه طبق گفته آقای هنری اگر حقوق دولتی بر اساس سنگ برجا را در نظر بگیریم اشتباه است. حقوق دولتی باید بر اساس شرایط هر معدن مشخص شود و نرخ مشخصی به عنوان حقوق دولتی پرداخت شود.

هر معدن شرایط متفاوتی با فاکتورهای فنی متفاوت دارد. مثلاً دو معدن مشابه ممکن است نسبت باطله‌برداری متفاوت باشد و در نتیجه حقوق دولتی متفاوتی پرداخت شود. در بحث رفع موانع مسئله حساس کنونی مسئله برق و انرژی است که در سال اخیر نمود داشته و شدت پیدا کرده است و امکان دارد در بخش صنعتی در سال‌های آینده قطعی برق به صورت ممتد و طولانی مدت و به صورت شبانه‌روزی صورت گیرد.

از وزارت محترم تقاضا می‌شود برق در قسمت واحدهای فرآوری و واحدهای معدنی که امکانات زیرساختی استفاده از برق سراسری و شبکه را دارند بصورت طولانی مدت شاهد قطعی برق نباشد. وزارت به عنوان متولی در بخش معدن به صورت عام و بخش هماتیت به صورت خاص باید ورود پیدا کند.

مهندس عسگر زاده، دبیر انجمن سنگ آهن:

با عرض سلام و ادب خدمت حاضرین در ارتباط با وضع عوارض صادرات در آخرین ساعت حضور آقای دکتر رزم حسینی نامه‌ای در این مضمون (وضع قوانین عوارض صادرات) آمد که بلافاصله با هجمه رسانه‌ای همراه شد.

عوارض نه تنها نمی‌تواند بازدارنده باشد بلکه تنها باید برای تنظیم قیمت نهاده‌ها انجام شود و نه صادرات. طی تماسی از وزارتخانه صمت بابت عدم پیگیری این موضوع حاصل شد و به گفته ایشان این بخشنامه در دولت نیز به صورت بایگانی درآمده

بسمه تعالی
صور تجلسه
نشست مشترک کمیته اکتشاف و هماتیت خانه معدن ایران

است. ولی متأسفانه در ۳ شهریور از طریق سازمان توسعه و تجارت برنامه‌ای برای تعیین عوارض سنگ آهن و تدوین زنجیره آهن و فولاد نامه‌ای برای آقای زادبوم فرستاده شد که این جلسه از نظر ما وجاهت قانونی ندارد و تنها یک نماینده از انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران در آن حضور داشته است و باید نمایندگان تشکل‌های تخصصی مربوطه در آن شرکت می‌کردند. یکی از ساده‌ترین موضوعات که طرح بحث دارد عدم تاثیر عوارض در میزان صادرات است و عوارض صادراتی آنگونه که مطرح می‌شود که اگر نباشد موجب خام فروشی می‌شود درست نیست. باید یک کار فرهنگی دسته‌جمعی صورت گیرد و هر فرد تصمیم‌گیرنده باید به نوعی روشنگری کند که اگر چهار واحد تولید می‌شود و سه واحد آن به مصرف داخل می‌رسد و یک واحد آن صادر می‌شود، اگر عوارض بالا برای آن تعیین شود اولاً کالا بصره نیست که تولید شود و یا اینکه مجموع قیمت عوارض و تولید به حدی باید پایین بیاید که صادرات آن صورت گیرد. اگر سوابق صادراتی کشورهای دیگر را نیز نگاه کنیم می‌بینیم به همین منظور عوارض صادراتی کالایی را بالا برده تا قیمت آن در کشور پایین بیاید و در داخل کشور مصرف شود. بدیهی است که نامه ارسالی یک کار سیاسی خیلی فوری و عجله‌ای بوده و تاکید وزارتخانه بر عدم رسانه‌ای شدن آن تایید این عجله می‌باشد. ولی وقتی چنین نامه‌ای صادر می‌شود تبعات آن در بقیه بخش‌های وزارتخانه دیده می‌شود و قطعاً در زمان آینده طرح بحث خواهد شد. بهترین راهکار تشکیل جلسه‌ای با وزیر با همین شفافیت گفتمان است که عوارض نقش بازدارنده در صادرات ندارد و نقش فرهنگ‌سازی در موضوع خام فروشی باید شکل گیرد زیرا موضوع خام فروشی را افراد معلوم الحال با قصد و نیت خاص مطرح کردند. بهترین راهبرد در این زمینه روشنگری است که در جلسات با وزیر با شفافیت عنوان شود

دکتر شعبانی: ضمن تشکر از همه دوستان عنوان کردند فعالین معدنی باید مطالبات به حق و فنی خود را بصورت هماهنگ و با بحث کارشناسی در جلسات فوق العاده به وزیر جدید اعلام کنند.

مصوبات

ردیف	موضوع	مسئول اجرا/ پیگیری	مهلت
۱			
۲			